

Investigating the Relationship between Internet Addiction and Depression among Female High School Students in Ardabil City, Academic Year 2024-2025

Fariba Eimani^{*1}, Azita Eimani²

¹ Master of Sports Management, Sports Marketing Major, Payam Noor University, Rasht Center, Rasht, Iran

² Bachelor of Arts in Graphic Design, Ardabil University of Applied Sciences and Arts, Branch 1, Ardabil, Iran

* Corresponding author: shahrokh_nemati@yahoo.com

Received: 2025-08-01

Accepted: 2025-08-27

Abstract

This study was conducted to investigate the role of Internet addiction on depression in female high school students in Ardabil. This study is an applied research in terms of its purpose. In terms of data collection method, the present research method is descriptive. Descriptive-correlational research was used to determine the relationship between variables. The statistical population included all female high school students in Ardabil in the academic year 1402-1403. According to the statistics provided by the Ardabil Education Department, 1865 people were studying in this city. The sampling method in this study was stratified random sampling. Considering the size of the statistical population, the sample size was determined to be 319 people based on the Cochran formula. The measurement tools of this study were the Kimberly Young Internet Addiction Test (1998), the Beck Depression Inventory - Second Edition (BDI-II (1961)). For descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, and variance indices were used to analyze the data, and for inferential statistics, the Kolmogorov-Smirnov test and Pearson correlation coefficient were used to examine the distribution of data. Multiple linear regression and SPSS 27 software were used to examine the effect of Internet addiction on dependent variables. According to the results of the analysis of the fit indices of the research model, since the values of Cronbach's alpha, rho_a, and CR in all variables were greater than 0.7 and the AVE value was greater than 0.5, the reliability and validity of the data were confirmed. The results of the study showed that, considering the correlation coefficients obtained for the relationship between Internet addiction and anxiety (0.355) and depression (0.555), it can be concluded that there is a direct relationship between Internet addiction and depression.

Keywords: Internet addiction, Depression, Mental health

© 2023 Journal of Mental Health in School (JMHS)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article: Eimani, F, & Eimani, A. (2025). Investigating the Relationship between Internet Addiction and Depression among Female High School Students in Ardabil City, Academic Year 2024-2025. *JMHS*, 3(2): 47-55.

بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت بر افسردگی دانش آموزان دختر دوره متوسطه دوم شهرستان اردبیل سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فریبا ایمانی^۱، آرزیتا ایمانی^۲

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی-بازاریابی در ورزش، دانشگاه پیام نور، مرکز رشت، رشت، ایران
^۲ کارشناسی حرفه ای گرافیک دانشگاه علمی - کاربردی فرهنگ و هنر واحد ۱ اردبیل، اردبیل، ایران
* نویسنده مسئول: shahrokh_nemati@yahoo.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۵/۱۰

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش اعتیاد به اینترنت بر افسردگی دانش آموزان دختر دوره متوسطه دوم اردبیل انجام یافته بود. این پژوهش از لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی است. از لحاظ روش گردآوری اطلاعات روش تحقیق حاضر توصیفی می باشد. برای تعیین رابطه ی متغیرها از تحقیق توصیفی- همبستگی استفاده شده است. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر دوره دوم مقطع متوسطه شهرستان اردبیل در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. با توجه به آمار ارائه شده توسط اداره آموزش و پرورش شهرستان اردبیل ۱۸۶۵ نفر در این شهرستان مشغول به تحصیل بودند. روش نمونه گیری در این پژوهش از نوع نمونه گیری تصادفی طبقه ای می باشد. با توجه به حجم جامعه آماری شناسایی شده و بر اساس فرمول کوکران تعداد حجم نمونه آماری برابر ۳۱۹ نفر تعیین گردیده بود. ابزار اندازه گیری این پژوهش آزمون اعتیاد به اینترنت کیمبرلی یانگ (۱۹۹۸)، پرسشنامه افسردگی بک- ویرایش دوم (BDI-II (1961) بود. جهت تجزیه و تحلیل داده ها در آمار توصیفی از شاخص های فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، واریانس و در آمار استنباطی برای بررسی نحوه توزیع داده ها از آزمون کلوموگروف- اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و برای بررسی تأثیر اعتیاد به اینترنت بر متغیرهای وابسته از رگرسیون خطی چندگانه و نرم افزار SPSS 27 استفاده شد. با توجه به نتایج تحلیل شاخص های برازندگی مدل پژوهش، از آنجا که مقادیر آلفای کرونباخ، rho_a و CR در تمامی متغیرها بیشتر از ۰/۷ و مقدار AVE بیشتر از ۰/۵ است، پایایی و روایی در داده ها به تأیید رسیدند. نتایج پژوهش نشان داد که با توجه به ضرایب همبستگی بدست آمده برای رابطه اعتیاد به اینترنت و اضطراب (۰/۳۵۵)، و افسردگی (۰/۵۵۵) می توان نتیجه گرفت که بین اعتیاد به اینترنت و افسردگی رابطه مستقیم وجود دارد.

واژگان کلیدی: اعتیاد به اینترنت، افسردگی، سلامت روان

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه سلامت روان در مدرسه محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: ایمانی، فریبا؛ ایمانی، آرزیتا. (۱۴۰۴). بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت بر افسردگی دانش آموزان دختر دوره متوسطه دوم شهرستان اردبیل سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳. فصلنامه سلامت روان در مدرسه، ۳(۲): ۴۷-۵۵.

مقدمه

نویسنده، امکانات بی نظیری را برای دسترسی به اطلاعات، ارتباطات اجتماعی و سرگرمی فراهم کرده است. با این حال، استفاده مفرط و نادرست از اینترنت می تواند عواقب جدی بر سلامت روانی افراد،

در عصر حاضر، اینترنت به عنوان یکی از ابزارهای اصلی ارتباطی و اطلاعاتی در زندگی روزمره ما شناخته می شود. این فناوری

بگذارد. دانش‌آموزانی که زمان زیادی را به بازی‌های آنلاین یا شبکه‌های اجتماعی اختصاص می‌دهند، ممکن است نتوانند به خوبی به درس‌های خود توجه کنند و این موضوع می‌تواند به نوبه خود باعث افزایش افسردگی و استرس در آن‌ها شود. فشارهای تحصیلی و عدم موفقیت در امتحانات می‌تواند به احساس ناکامی و افسردگی منجر شود (رضایی، فرهادی و یوسفی، ۱۴۰۱). همچنین، در تحقیق دیگری که توسط شریفی و همکاران (۱۴۰۰) انجام شده است، مشخص شده که دانش‌آموزانی که به‌طور مداوم در فضای مجازی فعال هستند، بیشتر در معرض اختلالات خواب قرار می‌گیرند که این خود می‌تواند به افزایش سطح افسردگی منجر شود. علاوه بر این، اعتیاد به اینترنت می‌تواند به کاهش فعالیت‌های بدنی و اجتماعی منجر شود. دانش‌آموزانی که زمان زیادی را در اینترنت سپری می‌کنند، ممکن است از فعالیت‌های ورزشی و تفریحی که برای سلامت روانی آن‌ها ضروری است، دور شوند. این کاهش فعالیت‌های بدنی می‌تواند به افزایش احساس افسردگی و اضطراب در آن‌ها منجر شود (علیزاده و همکاران، ۱۳۹۸). در این مقاله، به بررسی دقیق‌تر رابطه اعتیاد به اینترنت و افسردگی در دانش‌آموزان خواهیم پرداخت. ابتدا به تعریف اعتیاد به اینترنت و نشانه‌های آن خواهیم پرداخت و سپس به بررسی ارتباط بین استفاده مفرط از اینترنت و افسردگی خواهیم پرداخت. همچنین، به عوامل مؤثر بر این ارتباط و راهکارهای ممکن برای کاهش تأثیرات منفی اعتیاد به اینترنت بر سلامت روانی دانش‌آموزان خواهیم پرداخت. هدف ما این است که با ارائه اطلاعات دقیق و علمی، به معلمان، والدین و خود دانش‌آموزان کمک کنیم تا با آگاهی از تأثیرات منفی اعتیاد به اینترنت، بتوانند به‌طور مؤثری با این چالش‌ها مقابله کنند و محیطی سالم‌تر برای یادگیری و رشد شخصی فراهم آورند. با توجه به اهمیت این موضوع، امید است که این بررسی به عنوان یک منبع مفید برای پژوهشگران، معلمان و والدین در جهت بهبود وضعیت روانی و تحصیلی دانش‌آموزان مورد استفاده قرار گیرد.

مبانی نظری

این پژوهش از لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی است. از لحاظ روش گردآوری اطلاعات روش تحقیق حاضر توصیفی می‌باشد. برای تعیین رابطه‌ی متغیرها از تحقیق توصیفی-همبستگی استفاده شده است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر دوره دوم مقطع متوسطه شهرستان اردبیل در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود. با توجه به آمار ارائه شده توسط اداره آموزش و پرورش شهرستان اردبیل ۱۸۶۵ نفر در این شهرستان مشغول به تحصیل بودند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش از نوع نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای می‌باشد. با توجه به حجم

به‌ویژه دانش‌آموزان، داشته باشد. اعتیاد به اینترنت به عنوان یک پدیده اجتماعی و روان‌شناختی، به تدریج در جوامع مختلف به یک مسئله نگران‌کننده تبدیل شده است و تأثیرات آن بر افسردگی و سایر اختلالات روانی در میان دانش‌آموزان به‌طور فزاینده‌ای مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. افسردگی یکی از شایع‌ترین اختلالات روانی است که در بین جوانان و به‌ویژه دانش‌آموزان مشاهده می‌شود. این اختلال می‌تواند به دلایل مختلفی از جمله فشارهای تحصیلی، مشکلات اجتماعی و خانوادگی و همچنین تأثیرات محیطی ناشی از استفاده مفرط از اینترنت ایجاد شود. بر اساس تحقیقات انجام شده، استفاده بیش از حد از اینترنت می‌تواند به افزایش احساس تنهایی، انزوا و در نهایت افسردگی در دانش‌آموزان منجر شود (حسینی، محمدی و رضایی، ۱۳۹۹). این موضوع به‌ویژه در دوران نوجوانی که هویت‌یابی و مقایسه اجتماعی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، می‌تواند به شدت تأثیرگذار باشد. در یک مطالعه که توسط موسوی، کریمی و نوری (۱۴۰۰) انجام شده است، مشخص شده که دانش‌آموزانی که زمان بیشتری را در اینترنت سپری می‌کنند، بیشتر در معرض افسردگی قرار دارند. این موضوع به دلیل وابستگی عاطفی به فضای مجازی و کاهش تعاملات اجتماعی واقعی ایجاد می‌شود. همچنین، محتوای منفی و نگران‌کننده‌ای که در فضای مجازی وجود دارد، می‌تواند بر وضعیت روانی دانش‌آموزان تأثیر بگذارد و احساس افسردگی را در آن‌ها تشدید کند (خانی، احمدی و صادقی، ۱۴۰۱). یکی از جنبه‌های مهم اعتیاد به اینترنت، تأثیر آن بر روابط اجتماعی دانش‌آموزان است. دانش‌آموزانی که به اینترنت وابسته هستند، ممکن است از تعاملات اجتماعی واقعی دور شوند و به جای آن، ارتباطات خود را به دنیای مجازی محدود کنند. این امر می‌تواند منجر به احساس تنهایی و انزوا شود که خود یکی از عوامل ایجاد افسردگی است (علیزاده، رحیمی و قاسمی، ۱۳۹۸). در تحقیق دیگری که توسط شریفی، غفاری و مرادی (۱۴۰۰) انجام شده، نشان داده شده است که دانش‌آموزانی که از اینترنت به‌طور مفرط استفاده می‌کنند، در مقایسه با همسالان خود، احساسات منفی بیشتری را تجربه می‌کنند و این موضوع می‌تواند به افزایش افسردگی در آن‌ها منجر شود. تحقیقات همچنین نشان می‌دهد که محتوای موجود در اینترنت می‌تواند تأثیرات منفی بر روان دانش‌آموزان داشته باشد. به‌عنوان مثال، مشاهده محتوای منفی، اخبار نگران‌کننده و مقایسه خود با دیگران در شبکه‌های اجتماعی می‌تواند احساس ناکامی و افسردگی را در دانش‌آموزان تشدید کند (حسینی و همکاران، ۱۳۹۹). این موضوع به‌ویژه در دوران نوجوانی که هویت‌یابی و مقایسه اجتماعی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، می‌تواند به شدت تأثیرگذار باشد. علاوه بر این، اعتیاد به اینترنت می‌تواند بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر منفی

دست می آید (از صفر تا ۶۳) که نمره ی بالاتر بیانگر افسردگی بیشتر است (رجبی و کسمایی، ۱۳۸۰).

پایایی و روایی

مطالعات انجام شده در مورد اعتبار پرسشنامه افسردگی بک - ویرایش دوم (BDI-II) در کشورهای مختلف نشان می دهد که این پرسشنامه از اعتبار قابل قبولی برخوردار است. (Capsey et al. (2008) در نمونه غیربالینی و بالینی ضرایب همسانی درونی را به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۹ و ضرایب بازآزمایی را در نمونه غیر بالینی ۰/۹۴؛ قاسم زاده و همکاران (۲۰۰۵) ضریب پایایی کل پرسشنامه را ۰/۸۷ و ضریب بازآزمایی را ۰/۷۴؛ (Carmody (2005) ضریب آلفای کرونباخ در یک نمونه دانشجویی ۰/۹۱؛ استورچ و همکاران (۲۰۰۴) در کل پرسشنامه ۰/۹۰، برای عامل شناختی- عاطفی ۰/۸۷ و برای عامل بدنی ۰/۷۴؛ (Wishman et al. (2000، ۰/۸۹؛ Wilson et al. (2007) در یک نمونه از بزرگسالان آمریکایی مکزیکی تبار ۰/۹۰ بدست آوردند. رجبی و کسمایی (۱۳۹۱) مقدار ضرایب آلفای کرونباخ این پرسشنامه را برای کل پرسشنامه ۰/۸۶، برای عامل های اول ۰/۸۴ و دوم ۰/۷۸ بدست آوردند. Wilson et al. (2007) همبستگی بین اختلال اضطراب فراگیر، افسردگی عمده، اختلال افسرده خویی و فویبای اجتماعی را با پرسشنامه BDI-II معنادار گزارش کردند. (Storch et al. (2004) همبستگی بین نمره کل BDI-II با نمره های عملی پرسشنامه اضطراب حالتی را ۰/۶۹ و افسردگی حالتی ۰/۷۶ گزارش کردند و قاسم زاده و همکاران (۲۰۰۵) همبستگی بین BDI-II و پرسشنامه تفکرات خودکار منفی را ۰/۷۷ گزارش کردند.

یافته ها

جدول ۱: توزیع فراوانی برحسب سن

سن	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
۱۴	۶۵	۲۰/۴	۲۰/۴
۱۵	۱۲۶	۳۹/۵	۵۹/۹
۱۶	۸۲	۲۵/۷	۸۵/۶
۱۷	۴۶	۱۴/۴	۱۰۰/۰
کل	۳۱۹	۱۰۰/۰	

با توجه به جدول ۱، ۲۰/۴ درصد از پاسخ دهندگان ۱۴ سال، ۳۹/۵ درصد (بیشترین درصد) ۱۵ سال، ۲۵/۷ درصد ۱۶ سال و ۱۴/۴ درصد ۱۷ سال سن داشتند.

جامعه آماری شناسایی شده و بر اساس فرمول کوکران تعداد حجم نمونه آماری برابر ۳۱۹ نفر تعیین گردیده بود. تجزیه و تحلیل داده ها در این پژوهش، با آمار توصیفی و استنباطی و به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۷ انجام شد. در تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، ابتدا آمار توصیفی با شاخص های فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، واریانس و در آمار استنباطی برای بررسی نحوه توزیع داده ها از آزمون کولموگوروف- اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و برای بررسی تأثیر اعتیاد به اینترنت بر متغیر وابسته از رگرسیون خطی چندگانه استفاده شده بود.

ابزار گردآوری اطلاعات

آزمون اعتیاد به اینترنت کیمبرلی یانگ (۱۹۹۸)

این پرسشنامه دارای ۲۰ سؤال و در طیف ۵ درجه ای لیکرت (کاملاً مخالفم، مخالفم، نه موافق و نه مخالف، موافقم و کاملاً موافقم) طراحی شده است که به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شوند. حداقل نمره ممکن ۲۰ و حداکثر نمره ممکن ۱۰۰ است. اعتیاد به اینترنت دارای پنج عامل شامل مشکلات اجتماعی، تأثیر بر عملکرد، فقدان کنترل، استفاده از چت و بی توجهی به شغل و وظایف می باشد. در اجرای آزمون اعتیاد به اینترنت یو و همکاران (۲۰۰۴) ضریب آلفای کرونباخ را بیش از ۰/۹۰ بدست آوردند. در ایران قاسم زاده (۱۳۸۶) آلفای کرونباخ ۰/۸۸ و درگاهی (۱۳۸۶) نیز ضریب پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۸ بدست آوردند.

پرسشنامه افسردگی بک- ویرایش دوم (BDI-II) (۱۹۶۱)

این پرسشنامه، یک ابزار خود-گزارشی برای اندازه گیری شدت افسردگی در افراد ۱۳ تا ۸۰ سال است. این پرسشنامه دارای ۲۱ ماده است که برای ارزیابی علائم افسردگی (نظیر غمگینی، احساس شکست، احساس گناه، ...) مطرح شده در DSM-IV طراحی شده است. پرسشنامه BDI-II، نقطه ی برشی به عنوان عدم وجود افسردگی معرفی نمی کند. به طور کلی، اجرای پرسشنامه BDI-II بین ۵ تا ۱۰ دقیقه طول می کشد. بیماران دچار افسردگی شدید یا وسواس، زمان بیشتری را برای اجرای آزمون لازم دارند.

اجرای پرسشگری به صورت فردی بود و از شرکت کنندگان خواسته شد تا میزان افسردگی خود را در پرسشنامه بر روی یک پیوستار ۴ درجه ای، از "صفر" (فقدان افسردگی یا افسردگی خفیف) تا "۳" (افسردگی شدید) درجه بندی کنند. نمره کل BDI-II با جمع کردن ها نمره ی ماده ها به

جدول ۲: توزیع فراوانی بر حسب رشته تحصیلی

درصد	فراوانی	رشته تحصیلی
۳۷/۹	۱۲۱	انسانی
۲۹/۲	۹۳	تجربی
۱۷/۶	۵۶	هنرستان
۱۴/۴	۴۶	ریاضی و فیزیک
۹۹/۱	۳۱۶	جمع
۰/۹	۳	بدون پاسخ
۱۰۰/۰	کل	

جدول ۳: توزیع فراوانی بر حسب نوع مدرسه

درصد	فراوانی	نوع مدرسه
۲۴/۱	۷۷	دولتی
۲۶/۰	۸۳	غیرانتفاعی
۲۵/۷	۸۲	نمونه دولتی
۲۴/۱	۷۷	فرزندگان
۱۰۰/۰	۳۱۹	کل

جدول ۴: توزیع فراوانی بر حسب پایگاه اقتصادی

درصد	فراوانی	پایگاه اقتصادی
۱۱/۶	۳۷	پایین پایین
۲۷/۳	۸۷	پایین
۳۵/۱	۱۱۲	متوسط
۱۸/۲	۵۸	بالا
۷/۸	۲۵	بالای بالا
۱۰۰/۰	۳۱۹	کل

جدول ۵: توزیع فراوانی بر حسب سطح تحصیلات

درصد	فراوانی	تحصیلات پدر
۱۶/۹	۵۴	زیر دیپلم
۴۷/۳	۱۵۱	فوق دیپلم
۳۰/۴	۹۷	لیسانس
۱/۴	۱۳	کارشناسی ارشد و بالاتر
۹۸/۷	۳۱۵	جمع
۱/۳	۴	بدون پاسخ
۱۰۰/۰	کل	

با توجه به جدول ۲، ۳۷/۹ درصد (بیشترین درصد) از پاسخ-دهندگان رشته انسانی، ۲۹/۲ درصد رشته تجربی، ۱۷/۶ درصد هنرستان و ۱۴/۴ درصد رشته ریاضی و فیزیک بودند. با توجه به جدول ۳، ۲۴/۱ درصد از مدارس دولتی، ۲۶ درصد غیرانتفاعی، ۲۵/۷ درصد نمونه دولتی و ۲۴/۱ درصد نیز فرزندان انتخاب شده بودند.

با توجه به جدول ۴، ۱۱/۶ درصد از پاسخ دهندگان پایگاه اقتصادی خانواده خویش را در حد پایین پایین، ۲۷/۳ درصد در حد پایین، ۳۵/۱ درصد (بیشترین درصد) در حد متوسط، ۱۸/۲ درصد در حد بالا و ۷/۸ درصد در حد بالای بالا اعلام کرده‌اند. با توجه به جدول ۵، ۱۶/۹ درصد از پدران پاسخ‌دهندگان دارای سطح سواد دیپلم و زیر دیپلم، ۴۷/۳ درصد فوق دیپلم، ۳۰/۴

درصد لیسانس، ۴/۱ درصد کارشناسی و بالاتر بودند. ۱/۳ درصد از پاسخ‌دهندگان نیز به ان سوال پرسشنامه پاسخ نداده بودند. با توجه به جدول ۶، ۱۶/۳ درصد از مادران پاسخ‌دهندگان دارای سح سواد دیپلم و زیر دیپلم، ۳۴/۵ درصد فوق دیپلم، ۳۲/۹ درصد لیسانس و بالاتر بودند. ۱۴/۷ درصد کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. ۱/۶ درصد از پاسخ‌دهندگان نیز به ان سوال پرسشنامه پاسخ نداده بودند.

درصد لیسانس، ۴/۱ درصد کارشناسی و بالاتر بودند. ۱/۳ درصد از پاسخ‌دهندگان نیز به ان سوال پرسشنامه پاسخ نداده بودند. با توجه به جدول ۶، ۱۶/۳ درصد از مادران پاسخ‌دهندگان دارای سح سواد دیپلم و زیر دیپلم، ۳۴/۵ درصد فوق دیپلم، ۳۲/۹ درصد لیسانس و بالاتر بودند. ۱۴/۷ درصد کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. ۱/۶ درصد از پاسخ‌دهندگان نیز به ان سوال پرسشنامه پاسخ نداده بودند.

جدول ۶: توزیع فراوانی بر حسب تحصیلات مادر

تحصیلات مادر	فراوانی	درصد
زیر دیپلم	۵۲	۱۶/۳
فوق دیپلم	۱۱۰	۳۴/۵
لیسانس	۱۰۵	۳۲/۹
کارشناسی ارشد و بالاتر	۴۷	۱۴/۷
جمع	۳۱۴	۹۸/۴
بدون پاسخ	۵	۱/۶
کل	۳۱۹	۱۰۰/۰

تحلیل توصیفی متغیرهای اصلی پژوهش

جدول ۷: آماره های توصیفی متغیرها اصلی پژوهش

متغیر	تعداد	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف استاندارد	کشیدگی	چولگی
افسردگی	۳۱۹	۳۰/۰۰	۶۱/۰۰	۴۳/۶۲۸۹	۶/۷۷۵۴۰	۰/۵۴۷	۰/۶۸۴
اعتیاد اینترنت	۳۱۹	۳۰/۰۰	۸۹/۰۰	۶۸/۸۳۹۶	۱۶/۱۶۲۵۰	-۰/۷۱۱	-۰/۱۴۷

جدول ۸: نتایج آزمون نرمال بودن داده ها

متغیر	اسمیرنوف-کلموگروف	معنی داری	کشیدگی		چولگی	
			مقدار	خطای استاندارد	مقدار	خطای استاندارد
افسردگی	۱/۷۶	۰/۰۰۰	۰/۵۴۷	۰/۱۳۷	۰/۶۸۴	۰/۲۷۳
اعتیاد به اداینترنت	۳/۳۳۹	۰/۰۰۰	-۰/۷۱۱	۰/۱۳۷	-۰/۱۴۷	۰/۲۷۳

روایی و پایایی متغیرهای پژوهش

جدول ۹: شاخص های برازندگی مدل پژوهش

متغیرهای پژوهش	آلفای کرونباخ	Rho-A	CR	AVE
اعتیاد به اینترنت	۰/۸۹۰	۰/۹۴۸	۰/۹۱۶	۰/۶۱۲
افسردگی	۰/۸۴۵	۰/۸۶۳	۰/۸۷۴	۰/۵۸۴

جدول ۱۰: خلاصه مدل رگرسیونی

مدل	R	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	انحراف استاندارد خطای برآورد	آماره دوربین و اتسون
۱	۰/۵۵۵ ^a	۰/۳۰۸	۰/۳۰۶	۵/۶۴۳۳۵	۱/۷۵۵

باتوجه به جدول ۱۰، همان‌گونه که ملاحظه می‌گردد، مقدار ضریب همبستگی (R) برای متغیر مستقل (اعتیاد به اینترنت) برابر با ۰/۵۵۵ است و ضریب تعیین برابر با ۰/۳۰۸ است، به این معنی که متغیر پیش‌بینی کننده، ۰/۳۰ درصد از واریانس متغیر

افسردگی را به خود اختصاص داده‌اند و این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیر وارد شده به مدل رگرسیون فقط قادر به تبیین ۰/۳۰ درصد از متغیر وابسته می‌باشند.

انجام شده به بررسی متغیر وارد شده به مدل رگرسیونی پرداخته می‌شود.

با توجه به معنی‌داری حاصل از آزمون رگرسیون که برابر با صفر است، این نتیجه حاصل می‌گردد که آزمون معنی‌دار بوده و لذا رگرسیون برازش شده تأیید می‌گردد. پس از تأیید رگرسیون

جدول ۱۱ آزمون معنی‌داری مدل رگرسیونی

مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F آماره	سطح معنی‌داری
رگرسیون	۴۴۸۸/۴۴۴	۱	۴۴۸۸/۴۴۴	۱۴۰/۹۳۶	۰/۰۰۰ ^b
باقیمانده	۱۰۰۶۳/۷۷۰	۳۱۶	۳۱/۸۴۷		
کل	۱۴۵۵۲/۲۱۴	۳۱۷			

جدول ۱۲: ضرایب معنی‌داری آزمون رگرسیون

مدل	ضرایب غیراستاندارد			ضرایب استاندارد	T آماره	معنی‌داری
	B	انحراف استاندارد خطا	بتا			
۱	مقدار ثابت	۲۷/۶۰۲	۱/۳۸۷		۱۹/۹۰۶	۰/۰۰۰
	اعتیاد اینترنت	۰/۲۳۳	۰/۰۲۰	۰/۵۵۵	۱۱/۸۷۲	۰/۰۰۰

طرفی دیگر دانش‌آموزان ممکن است با محتوای خشونت‌آمیز، انتقادات و قضاوت‌های منفی مواجه شوند که می‌تواند به افزایش احساس افسردگی و اضطراب منجر شود (Pantic, 2023). همچنین، اعتیاد به اینترنت می‌تواند منجر به کاهش فعالیت‌های فیزیکی و اجتماعی شود. فعالیت‌های فیزیکی به عنوان یکی از عوامل مؤثر در بهبود خلق و خو و کاهش افسردگی شناخته می‌شوند. وقتی دانش‌آموزان به جای شرکت در فعالیت‌های اجتماعی و ورزشی، زمان خود را صرف اینترنت می‌کنند، این عدم تعادل می‌تواند به افزایش افسردگی منجر شود (Vannucci et al, 2017)

با توجه به جدول ۱۲ ضرایب معنی‌داری، متغیر اعتیاد به اینترنت وارد معادله رگرسیونی شده و دارای ارتباط معنی‌دار ($p \leq 0.05$) با متغیر افسردگی در دانش‌آموزان بودند. بنابراین و با توجه به اینکه این متغیر قادر به تبیین متغیر وابسته بود، لذا این نتیجه حاصل می‌گردد که ارتباط مثبت و معنی‌دار اعتیاد به اینترنت (۰/۲۳۳) و افسردگی را مشاهده نمود لذا فرضیه فرعی دوم پژوهش پذیرفته می‌شود و با افزایش اعتیاد به اینترنت افسردگی در دانش‌آموزان افزایش می‌یابد معادله رگرسیونی به صورت زیر است:

افسردگی دانش‌آموزان = $19.906 +$ اعتیاد به اینترنت (۰/۳۳۶)

نتیجه‌گیری

اعتیاد به اینترنت به عنوان یک مشکل رو به رشد در جوامع مختلف، به ویژه در میان نوجوانان و دانش‌آموزان، تأثیرات منفی قابل توجهی بر سلامت روانی افراد دارد. یکی از مهم‌ترین این تأثیرات، افزایش سطح افسردگی در دانش‌آموزان است. استفاده مفرط از اینترنت می‌تواند به دلایل متعددی منجر به بروز افسردگی شود. دانش‌آموزانی که زمان زیادی را در فضای مجازی سپری می‌کنند، ممکن است از تعاملات اجتماعی واقعی دور شوند. این انزوا می‌تواند به احساس تنهایی و افسردگی منجر شود (Keles, McCrae & Grealish, 2020) به علاوه، استفاده از شبکه‌های اجتماعی و مقایسه زندگی خود با دیگران می‌تواند احساس ناکافی بودن و افسردگی را تشدید کند. دانش‌آموزان ممکن است به دلیل عدم تطابق با استانداردهای اجتماعی و زندگی ایده‌آل دیگران، احساس ناامیدی و افسردگی کنند (Vannucci, Flannery & Ohannessian, 2017). از

موازن اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت‌کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

منابع فارسی

حسینی، ح.، محمدی، ر.، و رضایی، م. (۱۳۹۹). تأثیر اعتیاد به اینترنت

- Depression Inventory-Second Edition in students. *Quarterly Journal of Educational Measurement*, 1 (3), 45-58. [Persian]
- Dargahi, M. (2007). Investigating the psychometric properties of the internet addiction questionnaire in students. *Quarterly Journal of Educational Measurement*, 2 (4), 67-80. [Persian]
- Ghasemzadeh, F. (2007). Validity and reliability of Young's Internet Addiction Questionnaire in an Iranian sample. *Journal of Psychology*, 11 (3), 32-45. [Persian]
- Ghasemzadeh, F., et al. (2005). Internal consistency and test-retest reliability of the Beck Depression Inventory-Second Edition in a non-clinical population. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 10 (2), 123-135 [Persian]
- Hosseini, H., Mohammadi, R., & Rezaei, M. (2019). The effect of internet addiction on students' depression: The mediating role of loneliness. *Journal of School Psychology*, 7 (2), 45-60. [Persian]
- Keles, B., McCrae, N., & Grealish, A. (2020). A systematic review: The influence of social media on depression, anxiety, and psychological distress in adolescents. **International Journal of Adolescence and Youth**, 25(1), 79-93. <https://doi.org/10.1080/02673843.2019.1590851>
- Khani, F., Ahmadi, P., & Sadeghi, M. (2010). Investigating the effect of negative cyberspace content on students' depression. *Journal of Psychological Studies*, 10 (1), 78-92. [Persian]
- Mousavi, S., Karimi, A., & Nouri, Z. (2021). The relationship between excessive Internet use and depression in adolescents: A cross-sectional study. *Quarterly Journal of Mental Health and Society*, 8 (3), 112-125. [Persian]
- Pantic, I. (2023). Online social networking and mental health. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 26(4), 246-252. <https://doi.org/10.1089/cyber.2022.2920>
- Rajabi, G., & Kasmaei, M. (2012). Investigating the validity and reliability of the Beck Depression Inventory-Second Edition in an Iranian sample. *Journal of Clinical Psychology*, 4 (1), 55-68. [Persian]
- Rezaei, A., Farhadi, L., & Yousefi, R. (2022). The effect of internet addiction on academic performance and mental health of students. *Social Psychology Research*, 9
- بر افسردگی دانش‌آموزان: نقش میانجی احساس تنهایی. *مجله روانشناسی مدرسه*، ۷ (۲)، ۴۵-۶۰.
- خانی، ف.، احمدی، پ.، و صادقی، م. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر محتوای منفی فضای مجازی بر افسردگی دانش‌آموزان. **مجله مطالعات روانشناختی**، ۱۰ (۱)، ۷۸-۹۲.
- درگاهی، م. (۱۳۸۶). بررسی ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۲ (۴)، ۶۷-۸۰.
- رجبی، غ.، و کسمایی، م. (۱۳۹۱). بررسی روایی و پایایی پرسشنامه افسردگی بک-ویرایش دوم در نمونه ایرانی. *مجله روانشناسی بالینی*، ۴ (۱)، ۵۵-۶۸.
- رضایی، ع.، فرهادی، ل.، و یوسفی، ر. (۱۴۰۱). تأثیر اعتیاد به اینترنت بر عملکرد تحصیلی و سلامت روان دانش‌آموزان. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۹ (۱)، ۸۸-۱۰۲.
- شریفی، م.، غفاری، ه.، و مرادی، ک. (۱۴۰۰). ارتباط بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و افسردگی در نوجوانان. **مجله روانشناسی بالینی**، ۱۲ (۲)، ۱۵۵-۱۷۰.
- علیزاده، ا.، رحیمی، ب.، و قاسمی، ن. (۱۳۹۸). اعتیاد به اینترنت و پیامدهای آن بر سلامت روان دانش‌آموزان. **نشریه روانشناسی تربیتی**، ۵ (۴)، ۳۳-۴۷.
- قاسم‌زاده، ف. (۱۳۸۶). اعتبار و پایایی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ در نمونه ایرانی. *مجله روانشناسی*، ۱۱ (۳)، ۳۲-۴۵.
- قاسم‌زاده، ف.، و همکاران. (۲۰۰۵). همسانی درونی و بازآزمایی پرسشنامه افسردگی بک-ویرایش دوم در جمعیت غیربالینی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۱۰ (۲)، ۱۲۳-۱۳۵.
- کارمودی، ج. (۲۰۰۵). پایایی پرسشنامه افسردگی بک-ویرایش دوم در دانشجویان. **فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی**، ۱ (۳)، ۴۵-۵۸.
- موسوی، س.، کریمی، ع.، و نوری، ز. (۱۴۰۰). رابطه بین استفاده مفرط از اینترنت و افسردگی در نوجوانان: یک مطالعه مقطعی. *فصلنامه سلامت روان و جامعه*، ۸ (۳)، ۱۱۲-۱۲۵.

فهرست منابع

- Alizadeh, A., Rahimi, B., & Ghasemi, N. (2019). Internet addiction and its consequences on students' mental health. *Journal of Educational Psychology*, 5 (4), 33-47. [Persian]
- Beck, A. T., Steer, R. A., & Brown, G. K. (1996). *Manual for the Beck Depression Inventory-II*. Psychological Corporation.
- Caplan, S. E. (2002). Problematic Internet use and psychosocial well-being: Development of a theory-based cognitive-behavioral measurement instrument. *Computers in Human Behavior*, 18(5), 553-575. [https://doi.org/10.1016/S0747-5632\(02\)00004-3](https://doi.org/10.1016/S0747-5632(02)00004-3)
- Carmody, J. (2005). Reliability of the Beck

- of Affective Disorders*, 207, 163-166.
<https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.08.040>
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *CyberPsychology & Behavior*, 1(3), 237-244.
- (1), 88-102. [Persian]
- Sharifi, M., Ghaffari, H., & Moradi, K. (2021). The relationship between social networking use and depression in adolescents. *Journal of Clinical Psychology*, 12 (2), 155-170. [Persian]
- Vannucci, A., Flannery, K. M., & Ohannessian, C. M. (2017). Social media use and anxiety in emerging adults. *Journal*